

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

FACTORS AFFECTING LEARNING ACHIEVEMENTS OF STUDENTS IN SECONDARY SCHOOLS IN CHAIYAPHUM PROVINCE

สุรวathy พลมณี¹, รศ.ดร.ทัศนาศา แสงวงศ์² ผศ.ดร.สรายุทธ เศรษฐจอร์³, ดร.ราชันย์ บุญธิมา⁴

Surawit Pholmanee, Tassana Sawangsakdi, Sarayut Satekajorn, Rachan Boontima

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

²ที่ปรึกษาหลัก ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี

³ที่ปรึกษาร่วม ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

⁴ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ 2) ศึกษาปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และ 3) สร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร จำนวน 92 คน ครู จำนวน 592 คน และนักเรียน จำนวน 1,480 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับและแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์พหุระดับ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จากผลการทดสอบ

ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556 พบว่า ทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละในรายวิชาสุศึกษาและผลศึกษา สูงที่สุดร้อยละ 57.14 และ 60.25 ตามลำดับ ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด ร้อยละ 22.45 และ 17.88 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครูและปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

2.1 ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า ตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับและพบอีกว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

61

นักเรียน มีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในระดับที่สองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ปัจจัยระดับครู พบว่า ตัวแปรต้น 3 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติต่อการสอนของครู และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05 และ .05 ตามลำดับ และพบอีกว่า พฤติกรรมการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน มีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในระดับที่สามได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า ตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับและพบอีกว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study learning achievement of students at secondary schools in Chaiyaphum Province 2) to study the administrators',

teachers', and students' factors affecting learning achievement of the students and 3) to design multiple-level model of administrators, teachers, and students affecting learning achievement of the students. The administrators' factors involve leadership, vision, management process, and communication. Teachers' factors involve personality, attitude towards teaching, well-roundness, motivation, and teaching behavior. Students factors involve attitude towards learning, motivation, learning behavior, and peer interaction. The sample included 92 administrators, 592 teachers, and 1,480 students. Data was collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist and was statistically analyzed in frequency, mean, standard deviation, Pearson's Correlation Coefficient, and Multi-level analysis.

The findings revealed as follows:

1. According to the results of 2013 O-NET, the highest average scores of Matthayomsuksa 3 and Matthayomsuksa 6 students were found in Health Education and Physical Studies (57.14% and 60.25 respectively) and the lowest average scores were found in Mathematics (22.45% and 17.88% respectively).

2. The administrators', teachers', and students' factors affecting learning achievement of the students incorporated the followings:

2.1 Students' factors involved 2 variables, i.e., learning motivation and learning behavior affecting students' learning achievement at significance level .01 and .05. Also, the variance of learning motivation affecting students' learning achievement

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

62

accounted for its dependent variable categorization for the second level at significance level .01.

2.2 Teachers' factors involved 3 variables, i.e., teaching behavior, attitude towards teaching, and motivation affecting the students' learning achievement at significance level .01, .05, and .05. Teaching behavior and motivation had a positive effect on coefficient of students' learning motivation in relation to learning achievement of the students at significance level .05. Also, the variance of teaching behavior affecting students' learning achievement accounted for its dependent variable categorization for the third level at significance level .05.

2.3 Administrators' factors involved 2 variables, i.e., administrative process and leadership affecting the students' learning achievement at significance level .01 and .05. Administrators' leadership was reported to had a positive effect on coefficient of teaching behaviour in relation to learning achievement of the students in each class at significance level .05.

Keywords: Students' Learning Achievement, Administrators' Factors, Teachers' Factors, Students' Factors, Secondary School

บทนำ

จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในช่วง 9 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2542-2551) พบปัญหาในหลายด้านที่จะต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่าสัมฤทธิ์ผลในวิชาหลักได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ร้อยละ 50 ดังนั้น สำนักงานรับรอง

มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) [2]จึงได้ปรับปรุงมาตรฐานและตัวบ่งชี้ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ให้ทำการประเมินคุณภาพภายนอกให้ครอบคลุมในส่วนมาตรฐาน โดยกำหนดให้ประเมินด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 5 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น และมีจิตสาธารณะ 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบาย การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน[3]จึงได้กำหนดจุดเน้น 10 ประการ มีจุดเน้นที่สำคัญมากประการหนึ่ง คือ ผลสัมฤทธิ์ในวิชาหลักเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 3 (Student achievement) ซึ่งในสภาพการณ์ปัจจุบันเมื่อพิจารณาถึงคุณภาพนักเรียนพบว่า คุณภาพการศึกษาของเด็กไทยน่าเป็นห่วงความรู้ความสามารถของเด็กไทยโดยเฉลี่ยอ่อนลงทั้งในด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล และการริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนี้สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ เสนอผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2552 และปีการศึกษา 2553 ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าจังหวัดชัยภูมิอยู่ในกลุ่ม 15 จังหวัดอันดับสุดท้ายและคะแนนเฉลี่ยทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

63

ระดับประเทศ ในการบริหารจัดการศึกษามีแนวคิดที่ใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพโรงเรียนคือ ทฤษฎีเชิงระบบ (System Theory) ของฮอยและมิสเกล[4] ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่าเป็นกระบวนการเชิงระบบที่สอดคล้องกับแนวคิดของลูเนนเบิร์กและออนสไตน์[5] และแนวคิดของพาสตินี[6] ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยป้อนเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Outputs) มีงานวิจัยที่ศึกษาประสิทธิผลโรงเรียนที่น่าสนใจ คือ มาร์ซาโน [7] ได้ทำการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลความสำเร็จของโรงเรียนโดยจำแนกตัวแปรที่เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อผลผลิตของโรงเรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ ปัจจัยระดับโรงเรียน ปัจจัยระดับห้องเรียน และปัจจัยระดับนักเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา จึงสนใจว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียนที่ส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครู และระดับนักเรียนที่ส่งต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้จากโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ 37 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียน รวมจำนวน 93 คน ครู ประกอบด้วย ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวน 1,624 คน นักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวน 11,748 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 13,465 คน ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้บริหาร จำนวน 92 คน ครู ประกอบด้วย ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 592 คน นักเรียนประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,480 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 2,164 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ คือ แบบสอบถามผู้บริหารมีทั้งหมด 5 ตอน จำนวน 61 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .87 ถึง .94 แบบสอบถามครู มีทั้งหมด 6 ตอน จำนวน 65 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .86 ถึง .90 และแบบสอบถามนักเรียน มีทั้งหมด 5 ตอน จำนวน 45 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .85 ถึง .89

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากเครื่องมือ 3 ฉบับ คือ แบบสอบถามผู้บริหาร แบบสอบถามครู และแบบสอบถามนักเรียนที่ส่งไปและได้รับคืนมาดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 92 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 91 ฉบับคิดเป็นร้อยละ

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

64

98.91 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 592 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 572 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 96.62 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน จำนวน 1,480 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 1,461 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.71

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้น พื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ในรายวิชาสุศึกษาและพลศึกษา สูงที่สุด ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุดและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้น พื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ในรายวิชาสุศึกษาและพลศึกษา สูงที่สุด ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียน สรุปได้ดังต่อไปนี้

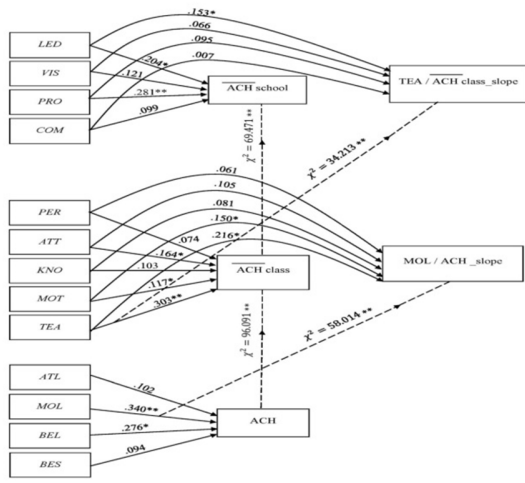
2.1 ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนราย

โรงเรียน (ACH_{school}) ส่วนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียนและยังพบอีกว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน ($TEA / \overline{ACH}_{class\_slope}$) สำหรับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการ และการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน

2.2 ปัจจัยระดับครู พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน (ACH_{class}) ส่วนความรอบรู้ของครู กับบุคลิกภาพของครู ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังพบอีกว่า พฤติกรรมการสอนของครู และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($MOL / \overline{ACH}_{slope}$)

2.3 ปัจจัยระดับนักเรียนพบว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (ACH) ส่วนเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3. โมเดล พหุระดับของ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ มีลักษณะตามภาพ ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 โมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

จากโมเดล สรุปได้ดังนี้ ปัจจัยระดับนักเรียน มีตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน และพฤติกรรมเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อนไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และยังพบว่าแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตาม ในระดับที่สองได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ตัวแปรตามในระดับที่สอง จึงมี 2 ตัวแปร คือ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน (ACH_{class}) และค่าสัมประสิทธิ์

การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (MOL / ACH_{slope}) ปัจจัยระดับครู มีตัวแปรต้น 3 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติต่อการสอนของครู และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 , .05 และ .05 ตามลำดับ นอกจากนี้พบอีกว่า พฤติกรรมการสอนของครู และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียนมีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตาม ในระดับที่สามได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่ามีตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และพบอีกว่าภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครู และระดับนักเรียน สามารถ

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

66

อธิบายตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

1.1 กระบวนการบริหารจัดการ

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารจัดการส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า กระบวนการบริหารจัดการเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิ โอวานนิ [8]สรุปว่า การบริหาร คือ กระบวนการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และ/หรือโดยผู้อื่นเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย เซอร์เชย์และบรันชาร์ด[9] สรุปว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นและกลุ่ม และ/หรือการทำงาน โดยอาศัยบุคคลอื่นและกลุ่ม เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร เจนิเฟอร์ และกาเรธ[10]มีความคิดเห็นว่า หลักการบริหารทั้ง 4 หลักการหรือหน้าที่การบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม เป็นส่วนประกอบในการบริหาร องค์กรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มานะ สินธุวงษานนท์ [11] ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน พบว่า ในระดับโรงเรียน โครงสร้างการบริหารโรงเรียน และกระบวนการบริหารคุณภาพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพนักเรียน

1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน แสดงว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์เชย์และบรันชาร์ด[14] และเซเมอร์ส[15] สรุปว่า ภาวะผู้นำหมายถึง กระบวนการที่บุคคลผู้หนึ่งสามารถใช้วิธีการหรืออิทธิพลทางสังคมสนับสนุนให้คนอื่นประสบความสำเร็จในการทำงาน ได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุวรรณวิวัฒน์านนท์[16]ที่พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

2.1 พฤติกรรมการสอนของครู ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนของครูส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่า การส่งผลทางบวกของพฤติกรรมการสอนต่อครู สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมวิชาการ [19] ที่สรุปไว้ว่า พฤติกรรมการสอนของครูมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยตรง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสรายุทธ์ เศรษฐจร [21] ที่พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการ

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

67

เรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

2.2 เจตคติต่อการสอนของครูผลการวิจัย พบว่า
เจตคติต่อการสอนของครูส่งผลกระทบต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดง
ว่า เจตคติต่อการสอนของครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิด
ความสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อ
ค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุญเจริญ [22] มี
ความคิดเห็นว่า ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อคนอื่น โดยเฉพาะ
นักเรียนย่อมจะช่วยส่งเสริมการสอนให้ได้ผลดี และ
สอดคล้องกับแนวคิดของ เซเรนชัน[23] ที่สรุปได้ว่า เจต
คติของผู้สอนย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ
เด็ก

2.3 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผล
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่าแรงจูงใจในการ
ปฏิบัติงานของครูส่งผลกระทบต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของ
แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของนักเรียน แสดงว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ
ครู เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิด
ของการ์ดี อนันต์นารี [24] มีความคิดเห็นว่า ในการทำงาน
ใดๆก็ตามถ้าจะให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล
จะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ คือ ความรู้ความสามารถ
ทักษะในการทำงานและแรงจูงใจในการทำงาน สอดคล้อง
กับแมกเคลแลนด์ แอทกินสัน และเรย์เนอร์[25]ที่สรุปว่า

ทุกคนมีแรงจูงใจในตัวเอง 3 แบบคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์และแรงจูงใจใฝ่อำนาจ

3. ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด
ชัยภูมิ

3.1 แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน
ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเรียนของ
นักเรียนส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่ง
เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่าการส่งผลของ
แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิด
ของบราวน์ { 26} ที่สรุปว่า แรงจูงใจคือ ฤกษ์แห่งที่ไขไปสู่
ความสำเร็จในการเรียนรู้ สอดคล้องผลงานวิจัยของ
ประนต เล้าจิม[28] ที่ศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียน
และการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ในส่วนที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน ด้านตัวแปรพฤติกรรมกรเรียนและสนับสนุนทาง
สังคม พบว่า มีเฉพาะตัวแปรพฤติกรรมกรเรียนเท่านั้นที่
ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ โดยตัวแปรที่ทำนาย
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้โดดเด่นมากที่สุดคือ แรงจูงใจ
ในการเรียน

3.2 พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน
ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมกรเรียนของ
นักเรียนส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นไปตาม
สมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า พฤติกรรมกรเรียนของ
นักเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้าน

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

68

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้ สอดคล้อง ราชันย์ บุญธิดา[33]ธีระวุฒิ เอกะกุล [34] แครนตัน และบาร์เคลย์[35] ไอเซงก์[36] ซึ่งมีความคิดเห็นถึงพฤติกรรมนักเรียนว่าเป็นลักษณะของนักเรียนที่แสดงเห็นถึงความกระตือรือร้นความสนใจใฝ่รู้ ความตั้งใจร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอน ความสามารถในการวางแผนการเรียน เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั้งในห้องและนอกห้องเรียน แสดงพฤติกรรมจนเป็นกิจนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติ สอดคล้องผลงานวิจัยของ เซียร์เรน และเพลกรัม [37]ที่พบว่าพฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับผู้บริหารทั้ง 4 ปัจจัย ปัจจัยระดับครูทั้ง 5 ปัจจัย และปัจจัยระดับนักเรียนทั้ง 4 ปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 และโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ควรมีนโยบาย และมาตรการที่มุ่งพัฒนาปัจจัยด้านผู้บริหาร ครู และนักเรียน ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน และให้ความสนใจกำกับ ดูแลและสนับสนุนพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับครู ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติต่อการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้บังคับบัญชาครู ควรหาวิธีการพัฒนาและส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน มีเจตคติที่ดีต่อการสอน และได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ปัจจัยระดับนักเรียนมี 2 ตัวแปร ที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยระดับครูมี 2 ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ความรอบรู้

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

69

ของครูและบุคลิกภาพของครู ปัจจัยระดับผู้บริหารมี 2 ตัวแปรที่ไม่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหารและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร จึงควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ซ้ำอีก เพื่อพิสูจน์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรเหล่านั้นให้ชัดเจน

2.2 การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ ดังนั้นเพื่อการเปรียบเทียบจึงควรทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในระดับเขตตรวจราชการและระดับภาคต่อไป

เอกสารอ้างอิง

[1] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ

การศึกษา (องค์การมหาชน). (2553). ระบบประกัน

คุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

[2] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 .

(2555). ระเบียบ แนวปฏิบัติ ความเคลื่อนไหวทาง

การศึกษา. (สำเนา).

[3] Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2012). **Educational Administration : Theory Research & Practice.**

(9thed). New York : McGraw-Hill.

[4] Lunenburg, C. F. & Ornstein, C.A. (2000).

Educational Administration. (3thed).

Belmont : Thomson Learning.

[5] Palestini, H. Robert. (1999). **Educational Administration Leading with Mind and Heart.**

Lanhan : Scarecrow Press.

[6] Sergiovanni ,Thomas J. et al., (2004). **Education Governance and Administration.** 5th ed.,

Bost : Pearson Allyn and Bacon.

[7] Sergiovanni, T. J., et al. (1992). **Education Governance and Administration.** (3rded).

Boston :Allyn and Bacon.

[8] Hersey , P.M., & Blanchard , K.H. (1982).

Management of Organizational Behavior , Utilizing Human resources. Engle Wood Cliffs,

New Jersey : Prentice - Hall.

[9] Jenifer & Gareth. (1999). **Understanding and**

Managing Organization Behavior 2nd ed. New

York. Addison Wesley Longman Inc.

[10] มานะ สินธุวงษานนท์. (2550). **ปัจจัยส่งเสริมการจัดการ**

การศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต

บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย

วงษ์ชวลิตกุล.

[11] สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2548). **ปัจจัยเชิงพหุระดับที่**

ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ

ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต

บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย

วงษ์ชวลิตกุล.

[12] กรมวิชาการ. (2534). **หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย**

พุทธศักราช 2534 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).

กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.

วารสารบริหารการศึกษา มศว
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

70

- [13] สรายุทธ์ เศรษฐขจร. (2539). การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยการวิเคราะห์ห่อมิมาน. ปรินูญานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [14] ชีระ รุญเจริญ.(2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา ฉบับปรับปรุง. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- [15] Serenson. (1964). **The Power of Problem Solving : Practical Ideal and Teaching Strategies for Any K-8 Subject Area.**Boston :Allyn and Bacon.
- [16] ภาณี อนันต์นาวิ. (2545). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 12. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- [17] Brown, W. B., &Moberg, D. J. (1980). **Organization Theory and Management : Approach.** New York : John Wiley and Sons.
- [18] ประณต เค้าฉิม. (2549). ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ และการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [19] ราชนันท์ บุญธิมา. (2542). ปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงราย. ปรินูญานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [20] ชีระวุฒิ เอกะกุล. (2541). พฤติกรรมองค์การที่เอื้อต่อความเป็นครูเก่งและดี : กรณีศึกษาข้าราชการครูที่สำเร็จการศึกษาจากโครงการคุรุทายาทของสถาบันราชภัฏ. ปรินูญานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [21] Cranton, C. M., and Mccort Barclay. (1985, April). A Learner Analysis Experiment Cognitive Style Versus Learning Style in undergraduate Nursing Education. **The Journal of Nursing Education**, 24, 136-138.
- [22] Eysenck, H. J. Arnold W. & Meili, R. (1972). **Encyclopedia of Psychology.** London :Search Press.
- [23] Scheerens, J., Vermculen, C.J. &Pelgrum, W.J. (1989, June).Generalisability of Instructional And School Effectiveness Indicators Across Nations. **International Journal of Educational Research**, 13(7): 789-799.